

LI.

Betænkning

over

Forslag til Lov om tvungen Afgivelse af Vejmateriale til Anlæg og Bedligeholdelse af offentlige Veje og Gangstier samt Jærnbaner.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 9de Marts 1899.)

De nu gældende Bestemmelser om Afgang for Vejvæsenet til at sætte sig i Besiddelse af Grusgrave ere meget uheldige og indviklede, og der trænges i høj Grad til en ny Ordning af hele dette Forhold. Amtets Vejvæsen er saaledes berettiget til at bortføre af de ublagte Grusgrave ikke alene Grus, men ogsaa forefundne Sten, hvorimod Kommunernes Ret er indskrænket til Bortførelsen af Grus, medens forefundne Sten ikke kunne tilegnes af dem, men tilfalde enten Amtets Vejvæsen, for saa vidt Grusgraven haves i Fællesskab med dette, eller Grusgravens Ejer, for saa vidt Graven alene er tagen i Brug af en Landkommune. Heraf opstaar der mange Misforstaaelser og megen Strid. Som Forholdet nu er ordnet, tilstaas der kun en Godtgørelse for de Afgrøder, som kunde have staaet paa Grusgravens Overflade, samt for Skade og Ulempe ved Bortfjernelsen, men Materialet af Sten og Grus tages uden noget som helst Bederlag. Dette Forhold kunde være ret passende i en Tid, hvor Grus og Sten saa godt som ingen Værdi havde, men det er efter Udvalgets Mening uføreneligt med Tidens forandrede Forhold, saaledes som disse efterhaanden have udviklet sig. Dunster Vej-

væsenet at faa ublagt en Grusgrav, bør der ydes en passende Erstatning ikke blot for Skade og Ulempe, men ogsaa for Materialets Værdi. At dette for Vejvæsenet vil medføre Udgifter er en Selvfølge, men Hensynet til Befolkningen maa vige for Tidens og Billighedens Krav. Paa denne Maade er Forholdet ogsaa til Dels ordnet ved Grusgrave, der udtages til Brug for Jærnbaner. Bedtagelsen af en Lov som denne vil utvivlsomt ogsaa lette Agangen for private til ved Kommunens Mellemkomst at faa Grus til private Veje, Kirkegaarde o. desl. Dette har hidtil ikke kunnet lade sig gøre, og Forholdet har undertiden givet Anledning til beklagelige Stridigheder, hvilke helst burde undgaas.

Det foreliggende Lovforslag samler i det væsentlige de spredte til Dels forældede og bildedende Lovbestemmelser vedrørende tvungen Afgivelse af Vejmateriale, hvorved megen Misforstaaelse og deraf følgende Strid formentlig vil kunne undgaas i Fremtiden; det bringer Amtskommunen og Sognekommunen under ensartede Lovbestemmelser over for Ejeren eller Brugeren af den Grund, hvorfra Vejmateriale tages, og det bestemmer i sin § 4, at der skal ydes Erstatning